

Raad van de gemeente Renkum

Datum 18 september 2014
Onderwerp Onderzoeksrapport Handhaving

Geachte leden van de gemeenteraad,

De afgelopen maanden heeft de Rekenkamercommissie onderzoek gedaan naar de uitvoering van het handhavingsbeleid. Daarvoor formuleerden wij drie hoofdvragen:

1. Hoe heeft de gemeente Renkum de handhaving van ruimtelijke ordening vormgegeven?
2. Hoe geeft de gemeente hier in de praktijk uitvoering aan?
3. Hoe functioneert de beleidscyclus ten aanzien van het handhavingsbeleid?

Het feitelijke onderzoek voor de beantwoording van deze vragen hebben wij laten uitvoeren door bureau Companen. In het bijgaande onderzoeksrapport leest u hoe Companen het onderzoek uitvoerde en wat de bevindingen zijn. De Rekenkamercommissie hecht er waarde aan dat onderzoek gebruikt kan worden om te leren en verbeteren. Daarom kiezen wij ervoor in deze brief stil te staan bij de verbetermogelijkheden die blijken uit het onderzoek en de conclusies. Wij gaan er vanuit dat deze aanbevelingen leiden tot een constructieve dialoog binnen uw raad en met het college en zijn gaarne bereid deze discussie te entameren in uw raadscommissie.

Het college en de ambtelijke organisatie zijn - zoals gebruikelijk - in de gelegenheid gesteld te reageren op de onderzoeksrapportage. Op basis van de ambtelijke reactie dd. 12-6-2014, hebben wij enkele tekstuele aanpassingen doorgevoerd in ons rapport. Het aangepaste rapport is vervolgens aan het college toegestuurd voor een bestuurlijke reactie. Deze reactie, dd. 3-9-2014, is als bijlage 3 in het rapport opgenomen. Wij waarderen de constructieve reactie van het college en hebben dan ook geen aanleiding gezien hier inhoudelijk op te reageren.

De opzet van het onderzoek beperkt zich tot de jaren 2011 en 2012. Echter, in 2013 heeft het college van B&W een nieuwe handhavingsnota opgesteld. Hoewel de beoordeling van deze nota niet mee was genomen in onze originele onderzoeksopzet, hebben wij deze toch door het onderzoeksbureau laten beoordelen (aan de hand van dezelfde criteria waaraan de nota Handhavingsbeleid 2011 is getoetst). Dit leverde waardevolle informatie op waarmee onze aanbevelingen zijn versterkt en waarmee de gemeente verdere leereffecten kan bereiken. Deze quick scan treft u aan als bijlage bij deze brief.

<i>Uw brief van</i>	<i>Uw kenmerk</i>	<i>Behandeld door</i>	<i>Bijlagen</i>
		J.I.M. le Comte	1
<i>Verzenddatum van deze brief</i>	<i>Ons kenmerk</i>	(026) 33 48 505	
18 september 2014	131746	j.le.comte@renkum.nl	

De aanbevelingen onderzoek

Voor de beantwoording van de drie onderzoeksvragen verwijzen we naar de onderzoeksrapportage. De mogelijke verbeterrichtingen verwoorden wij in de volgende vijf aanbevelingen.

Aanbeveling 1: Beleidscyclus

Informeer de gemeenteraad periodiek én in specifieke gevallen.

Aanbeveling 2: Dossiervorming

Verbeter het archiveringsproces met als doel complete dossiers te archiveren.

Aanbeveling 3: Formatie

Versterk de toezichhoudende capaciteit

Aanbeveling 4: Kenbaarheid regels

Verwerk de beleidsregels voor planologische afwijkingmogelijkheden in de lokale regelgeving

Aanbeveling 5: Gedogen en niet handhaven

Stel duidelijke richtlijnen op over gedogen en niet handhaven.

De Rekenkamercommissie is gaarne bereid de aanbevelingen nader toe te lichten en met u te bespreken tijdens een commissievergadering. Het rapport zal hiertoe worden aangeboden aan uw agendacommissie.

Met vriendelijke groet,

D. Nijland

Onderwerp

Onderzoeksrapport Handhaving

Datum

18 september 2014

Ons kenmerk

131746

Pagina

2 van 4

Bijlage

Beoordeling van –het Handhavingsbeleid 2013

In 2013 is een nieuwe nota Handhavingsbeleid opgesteld en aan de gemeenteraad gestuurd. Deze is bij wijze van 'quick scan' in het onderzoek betrokken. Het gaat er daarbij vooral om in hoeverre de nota 2013 beter voldoet aan de Bor-criteria dan de nota Handhaving 2011.

De nota Handhavingsbeleid 2013 is op een aantal punten duidelijker dan de nota uit 2011 (bijvoorbeeld de analyse van de handhavingsopgave), en op andere punten beknopter (bijvoorbeeld over registratie en opvolging van activiteiten in het kader van het toezicht). Al met al geeft de nota een beter beeld van de wijze waarop de gemeente in de praktijk werkt dan de vorige nota, bijvoorbeeld wat betreft de mate van beoordelingsvrijheid van medewerkers. Opvallend is dat de nota Handhavingsbeleid 2013 (anders dan in de nota van 2011) expliciet *handhavingsdoelen* bevat, maar de nota maakt niet (gestructureerd?) duidelijk hoe het college deze doelen wil verwezenlijken en monitoren. Het gaat concreet om de volgende vijf handhavingsdoelen:

1. Het opbouwen van een 'gericht maatschappelijk netwerk' met stakeholders.
2. Een gedegen regie over de samenwerking met overige handhavingspartners.
3. Verdere professionalisering van de organisatie (gericht op een grotere efficiency).
4. Vergroten van de kwaliteit van de gemeentelijke handhavers.
5. Programmatisch en transparant toezicht houden op Wabo-activiteiten, kinderopvang, openbare orde en (verkeers-) veiligheid en bijzondere regelgeving ten aanzien van de fysieke leefomgeving.

De eerste vier doelen komen verder niet meer expliciet aan de orde in de nota. Het vijfde doel raakt de kern van de nota, maar nergens in de nota wordt duidelijk wat de begrippen 'programmatisch en transparant' inhouden, hoe deze worden geoperationaliseerd of welke consequenties dit heeft voor de uitvoering van toezicht en handhaving.

Hoofdstuk 3 (prioriteiten en methodiek) gaat wel expliciet in op de beoordeling van de effectiviteit van het gemeentelijk beleid. Dit heeft echter geen betrekking op de geformuleerde 'handhavingsdoelen'.

Onderwerp

Onderzoeksrapport Handhaving

Datum

18 september 2014

Ons kenmerk

131746

Pagina

3 van 4

Tabel: beoordeling van de mate waarin de Handhavingsbeleid 2013 voldoet aan de eisen van de Bor

Eisen in het Bor	Kwaliteit informatie
Doelen en activiteiten om die doelen te halen (nota: pag. 3-4)	Er worden vijf doelen genoemd. Hoe die moeten worden gehaald is niet duidelijk
De methodiek om te bepalen of doelen zijn gehaald (nota: pag.)	Onvoldoende; er wordt toegelicht hoe de uitvoering van toezicht en handhaving wordt gemonitord, maar niet hoe wordt bepaald of de <i>handhavingsdoelen</i> zijn behaald.
Analyse handhavingsopgave (nota: pag. 5-7)	Voldoende. Geeft meer inzicht in de opgaven dan de vorige nota. Gaat breder in op de verschillende beleidsterreinen waarop de gemeente bevoegd gezag is.
De prioritering die het college aanbrengt (nota: pag. 11-13)	Concreet en beter in lijn met uitvoeringspraktijk; spanning tussen gedogen en niet-handhaven blijft. Uitvoeringsprogramma geeft inzicht in basisactiviteiten en bijzondere activiteiten in 2013 en 2014.
De wijze waarop de handhaving wordt georganiseerd en uitgevoerd (nota: pag. 14-16)	Nota beschrijft de stappen in de uitvoering, maar legt weinig concreet vast; vaak wordt verwezen naar de beoordelingsvrijheid van de medewerker.
Strategie <ul style="list-style-type: none"> • toezicht (pag. 11-12) • interne rapportage en opvolging (pag. 11) • bestuurlijke sancties en termijnen (pag. 9-10; 15) • omgang met eigen overtredingen en overtredingen van andere overheden (pag. 16) 	Redelijk; geeft inzicht in werking LDP Voldoende; geeft inzicht in samenhang toezicht en handhaving Uitgebreider dan in de vorige nota, maar nog steeds weinig concreet (bijvoorbeeld t.a.v. de hoogte van dwangsommen en termijnen) Summier
De afspraken die zijn gemaakt met andere handhavende organen (nota: pag. 4)	Onvoldoende; erg summier